Het bos zelf, met zijn eigen wetmatigheden, met zijn eigen mogelijkheden en onmogelijkheden, wordt daarbij vrijwel niet onderkend. Het bos heeft geen stem.

Deze laatste constatering moet, naar mijn mening, de Vereniging zich sterk aantrekken. In alle discussies rondom bos, op het niveau van de Tweede Kamer, bij de structuurschema's, bij streek- en bestemmingsplannen enz. enz. roeren zich groeperingen die zich, overigens zeer legitiem, nadrukkelijk inzetten voor één aspect van bos en bosbouw. Niet of nauwelijks worden daarbij geluiden gehoord die zich richten op de totaliteit. Het is daarom ook niet zo verwonderlijk dat de door mij net geschetste tendens in de Vaste Kamercommissie zich toenemend begint af te tekenen.

Immers, politici reageren op maatschappelijke signalen. Als daarbij de stem van het bos en de bosbouw ontbreekt, is het niet zo verwonderlijk dat daarop door politici niet gereageerd wordt. Het is daarom mijn overtuiging dat hier een heel belangrijke en primaire taak voor onze Vereniging ligt. Als wij bosbouwers, verenigd in deze Vereniging dit geluid niet laten horen, van wie mogen we het dan eigenlijk anders nog verwachten. De Vereniging zal zich naar buiten toe moeten manifesteren als een actiegroep, in de goede betekenis van dat woord, voor instandhouding en ontwikkeling van bos in al zijn facetten.

Om dat met succes te kunnen doen is het noodzakelijk, ons intern, met elkaar te beraden, op wat wij beschouwen als de feitelijke, principiële uitgangspunten van ons vakgebied. We zullen onszelf een duidelijke, een eigen en een gemeenschappelijk gedragen identiteit moeten verschaffen, om met kans op succes naar buiten toe te kunnen opereren.

Het bestuur heeft zich voorgenomen daartoe de komende jaren de nodige initiatieven te nemen. Onze najaarsvergadering zal in dit kader geplaatst worden.

Ik ben er mij van bewust dat wat ik gezegd heb een enorme uitdaging voor de Vereniging betekent en dat het moeilijk zal zijn om het waar te maken. Ik meen echter dat onze Vereniging deze uitdaging, in het belang van de Nederlandse bosbouw èn in het belang van ons bos, niet uit de weg mag gaan.

Ik deze geest verklaar ik de voorjaarsvergadering voor geopend.

Verslag van de 56e voorjaarsvergadering gehouden op vrijdag 23 april in "Groeneveld" te Baarn

1 Opening

– De vice-voorzitter J. van den Bos, opent de vergadering met het uitspreken van de voorjaarsrede. Aanwezig zijn 90 leden.

2 Notulen van de 57e najaarsvergadering

– De notulen-commissie bestaande uit de heren W. M. J. de Boer, R. Kuipers, en A. H. Schaafsma heeft de notulen voor de 57e najaarsvergadering goedgekeurd. De commissie wordt onder dankzegging gedechargeerd.

3 Benoeming notulen-commissie

– In de commissie ter verifiëring van de notulen van de 56e voorjaarsvergadering worden benoemd de heren P. D. Kofman, E. D. v. d. Hoeven, L. Th. M. Lamers.

4 Ingekomen stukken en mededelingen

– Herdacht wordt het overlijden van A. Stoffels.

– Sedert de najaarsvergadering traden de volgende nieuwe leden toe tot de vereniging: A. J. Gerritse, F. A. G. Holla, P. C. Kaars Sijpestein, G. van der Lely, W. P. Locher, H. Navis, A. F. M. Olsthoorn, W. Ossewaldt, T. M. Ritskes, P. A. J. Schimmel, Th. Stomp, D. C. P. Thalen, J. Voordewind.

– Bedankt voor hun lidmaatschap hebben: O. Cremers, D. Heinsdijk, G. van de Laar, W. van Nispen tot Sevenaer, C. Papenhuyzen, W. J. J. Snijders.

– Van de Stichting Totstandkoming Nationaal Centrum voor Bos, Natuur en Landschap is een brief ontvangen waarin bevestigd wordt een ontvangst van ƒ 6.400,—, zijnde de gift van het Van Disselfonds.

– Prof. Hellinga die gedurende vele jaren de KNBV vertegenwoordigde in het comité Nationale Boomfeestdag heeft een verzoek ingediend om van deze functie ontheven te worden. Prof. Hellinga wordt bedankt voor zijn inzet in het comité namens de KNBV. Een nieuwe vertegenwoordiger zal nog benaderd worden.

– Door het Bestuur is middels een brief gereageerd op de structuursschema's Natuur en Landschap.

5 + 7 Verslag kascommissie + benoeming lid kascommissie

– Wegens ziekte van onze administrateur heeft de kascontrole nog niet plaatsgevonden.

6 Balans ultimo 1981 en exploitatierekening voor 1981

– Het voordelig saldo over 1981 bedraagt ƒ 8.344,—. Dit batig saldo is mede het gevolg van de contributieverhoging van ƒ 10,— aan de Vereniging.
– Het saldo wordt aan het kapitaal toegevoegd.

8 Bestuursmutaties

– C. J. Stefels is op eigen verzoek als lid van het bestuur afgetreden. C. J. Stefels wordt hartelijk bedankt voor zijn inzet van onze vereniging gedurende vijf jaar. J. W. H. van der Krol wordt als bestuurslid benoemd. Mw. M. Goossen en J. Kuiper worden herbenoemd als leden van de Redactie-commissie.

9 Voorstel tot wijziging van het huishoudelijk reglement

– Ter discussie wordt gesteld het mogelijk lidmaatschap van studenten van Velp en Wageningen. Door het Bestuur is hiertoe een voorstel rondgestuurd aan de leden. Uit de discussie blijkt dat de vergadering voor het merendeel voor een lidmaatschap van studenten is, maar dat er nog geen overeenstemming bestaat over de wijze waarop studenten lid kunnen worden.

Besloten wordt het lidmaatschap in de najaarsvergadering wederom aan de orde te stellen. Er zullen dan een aantal alternatieven door het Bestuur worden voorgedragen.

10 Voorstel tot installatie activiteitencommissie

– De activiteitencommissie is in 1980 door het Bestuur ingesteld. Gebleken is dat de Ac.cie. het afgelopen anderhalf jaar duidelijk een positieve bijdrage levert aan de KNBV. Het bestuur stelt de ledenvergadering voor de activiteitencommissie volgens artikel 9.2. van het Huishoudelijk Reglement te installeren. Het voorstel wordt met algemene stemmen aanvaard. Aantal leden van de commissie tenminste 3.

Samenstelling: voorzitter (wordt benoemd door het bestuur). Benoemd wordt de heer C. P. van Goor. Overige leden zijn: B. Groenhuis, R. H. Lichthart, H. K. M. Lugtmeyer (namens Bestuur), F. J. Somsen, J. K. R. van den Wijngaard.

Zittingsduur: 3 jaar, terstond herkiesbaar.

11 Notitie van het Bestuur

– De Stichting Bos en Hout heeft eind 1981 een verzoek aan de KNBV gericht om een financiële bijdrage te leveren ter realisering van de inzending "Bos en Hout" aan de Floriade. Aangezien het zwaartepunt van de inzending "Bos en Hout" de houtproduktiefunctie van het bos is, heeft het bestuur gemeend afwijzend op het verzoek te moeten reageren. De KNBV stelt zich ten doel het algemene nut van het bos naar voren te brengen. Aan de hand van de door het bestuur opgestelde notitie kan de vergadering zijn mening kenbaar maken inzake het te voeren beleid in verband met naar buiten gerichte activiteiten van de KNBV. Het besluit van het bestuur om de Stichting Bos en Hout niet financieel te steunen zal vervolgens aan de uitkomst van de gevoerde discussie door het bestuur getoetst worden. De discussie heeft de volgende conclusies en aanbevelingen opgeleverd:
– de doelstelling van de KNBV is nog niet duidelijk genoeg. De Vereniging moet zich nog concreter richten op het bos en de bosbouw.
– als de Vereniging niet deelneemt aan manifestaties, georganiseerd door derden, waarin deelaspecten van de bosbouw behandeld worden, stelt de KNBV zich grotendeels buiten de vele bestaande discussies rondom de bosbouw. De vergadering is dan ook van mening dat de Vereniging wel kan deelnemen aan activiteiten van derden waarbij slechts deelaspecten van de bosbouw worden gepresenteerd. Aan de deelname door de Vereniging is wel de eis verbonden dat andere deelaspecten van het bos niet geschaad worden.
– indien de KNBV zelf naar buiten treedt dienen alle aspecten van het bos en de bosbouw op een evenwichtige wijze te worden gepresenteerd.

De discussie leidt tot de volgende conclusie:
– de doelstelling van de Vereniging zal nader bekeken worden in het kader van de Statutenwijziging.
– de notitie zal aangepast worden met de door de vergadering gedane suggesties.

12 Mededelingen

– de heer Schouten deelt mede dat op 11 september a.s. bosarbeiderswedstrijden zullen worden gehouden.
Van de Activiteitencommissie:
– 27 deelnemers hebben zich opgegeven voor de excursie naar Frankrijk in juni. Bekeken zal worden de teelt van eik.
– de najaarsvergadering zal besteed worden aan het 35-jarig jubileum van De Dorschkamp. Datum 21 en 22 oktober.

13 De vice-voorzitter sluit de vergadering.

Berichten

Persbericht
Bestuurlijk Overleg Aangepaste Landbouw

Onderzoek betreffende aangepaste landbouw van start

Het Interprovinciaal Bestuurlijk Overleg Aangepaste Landbouw (dat bestaat uit gedeputeerden van de elf provincies, met vertegenwoordigers van het Ministerie van Landbouw en Visserij en de Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek als adviseurs) is vandaag (29 april 1982) akkoord gegaan met de start van een uitgebreid, door rijk en provincies gezamenlijk te financieren onderzoekprogramma. Het overleg heeft hiertoe besloten teneinde een bijdrage te leveren aan het oplossen van vraagstukken met betrekking tot een meer op natuur en landschap afgestemde bedrijfsvoering. Aan dit voorlopig vier jaar durende onderzoek zal worden deelgenomen door de volgende onderzoekinstellingen die participeren in de Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek: het Centrum voor Agrobiologisch Onderzoek, het Instituut voor Cultuurtechniek en Waterhuishouding, het Landbouw-Economisch Instituut, het Proefstation voor de Rundveehouderij, het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, het Rijksinstituut voor Onderzoek in Bos- en Landschapsbouw "De Dorschkamp", de Stichting voor Bodemkartering en de Landbouwhogeschool. Ook Natuurmonumenten, de Directie Beheer Landbouwgronden en Staatsbosbeheer zullen met name aan het weidevogelonderzoek deelnemen. In de eerste twee jaren (1982 en 1983) is de in te zetten mankracht per jaar begroot op 12 à 15 manjaren; hiermee is een bedrag gemoeid van circa 1,4 miljoen gulden per jaar. Het ligt in de bedoeling dat de provincies circa *f* 500.000,– voor hun rekening nemen en dat het Ministerie van Landbouw en Visserij circa *f* 900.000,– voor zijn rekening neemt. Het uit te voeren programma is tot stand gekomen als uitvloeisel van een aantal vraagstukken die door de provinciale besturen, de beleidsdirecties van het Ministerie van Landbouw en Visserij en onderzoeksinstellingen naar voren zijn gebracht.

Het onderzoek zal zowel vanuit landbouwkundig oogpunt alsook vanuit kenmerken van natuur en landschap worden verricht. De beschrijving van de effecten van bepaalde bedrijfsmaatregelen zal zich daarom zowel op landbouwtechnische en -economische als op ecologische aspecten richten. Van uitzonderlijk belang wordt de synthese tussen de verschillende onderdelen geacht. De uitgewerkte onderzoeksvoorstellen hebben betrekking op verschillende typen van praktijkgericht onderzoek: in veenweidegebieden wordt vooral een aan natuur- en landschapswaarden aangepaste landbouwbedrijfsvoering onderzocht, in zandgebieden (waar momenteel nog niet voldoende mogelijkheden voor dergelijk onderzoek zijn) wordt een meer modelmatige aanpak gevolgd. Tenslotte zal ook onderzoek plaatsvinden naar landbouw binnen bestaande landschappelijke structuren. Het onderzoek richt zich in de eerste plaats op individuele landbouwbedrijven en op groepen van bedrijven. Daarnaast wordt ook onderzoek verricht op perceels- en gebiedsniveau.

Het onderzoek in de veenweidegebieden zal worden uitgevoerd met een concentratie in Noord-Holland (Waterland) en op verschillende bedrijven in andere provincies. Voor het onderzoek op de zandgronden komt een aantal bedrijven in verschillende provincies in aanmerking. Het ligt in de bedoeling het onderzoek naar landbouw binnen bestaande landschappelijke structuren uit te voeren op groepen van bedrijven in de noordelijke, oostelijke en zuidelijke zandgebieden van ons land. Naar verwachting zal in 1982 met een proefonderzoek worden gestart in Gelderland.

Het onderzoek in het kader van dit programma zal zich richten op aspecten van het landbouwbedrijf (zoals graslandgebruik en bemesting, bedrijfsvoering, bedrijfsresultaten, werkgelegenheid) èn op natuur- en landschapswaarden (zoals botanische waarden van percelen en slootkanten, weidevogels en wintergasten, landschapsbeeld en ruimtegebruik, enz.). Het vastleggen van bodem- en waterhuishoudkundige karakteristieken is voor deze beide onderdelen noodzakelijk.

Persberichten Ministerie van Landbouw en Visserij

Kasteel Groeneveld officieel geopend:
Nationaal centrum voor bos, natuur en landschap

"Het is bekend, dat onder meer ten gevolge van de landbouwontwikkeling veel verandert in het landelijke gebied. Maar verandering kan ik op zich nog niet fout vinden. Het landschap wordt sterk bepaald door de maatschappelijke en economische structuur. Dit landschap zal er ongetwijfeld nu anders uitzien, dan ten tijde van de bouw en ontwikkeling van "Groeneveld". Meer gelijkheid tussen de burgers, ook meer gelijkheid in hun economische kansen zal zeker tot uitdrukking komen in de landschappelijke vormgeving".

Aldus minister drs. J. de Koning (landbouw en visserij) ter gelegenheid van de officiële opening van Kasteel Groeneveld te Baarn als nationaal centrum voor bos, natuur en landschap van het Staatsbosbeheer op 22 mei jl.

Bepaalde ontwikkelingen baren echter zorg. De middelen en mogelijkheden om in het natuurlijke evenwicht in te grijpen, gaan bij de huidige stand der tech-

niek wel erg ver. Maar zij die denken, dat met conservering en het uitvaardigen van verboden de algehele gang van zaken positief te beïnvloeden is, vergissen zich, aldus de bewindsman. Via onderzoek zullen we oplossingen moeten zoeken voor de gerezen problemen en via onderwijs en voorlichting moeten we de mensen bewust maken van de gevaren en van mogelijkheden om deze te vermijden. Bovenal zullen we moeten accepteren, dat de wereld van morgen anders zal zijn dan die van vandaag. Slechts vanuit deze instelling kunnen we oplossingen vinden voor de gerezen problemen.

Bosbouw

Ontbossing is niet alleen een probleem van de ontwikkelingslanden. Boswetgeving in ons land en de ons omringende landen is nodig omdat ontbossing ook een sluipend probleem in onze samenleving is. Zeker in een dichtbevolkt land als het onze is het noodzakelijk een zorgvuldig bosbeleid te voeren. Daarbij gaat het niet alleen om instandhouding van bestaande bossen, maar ook om aanleg van nieuwe bossen. Deze eeuw is het bosareaal in ons land verdubbeld, als het ware tegen de industrialisering en verstedelijking in.

In dit verband zijn drie functies van het bos te onderkennen:
- voor de recreatie;
- in het kader van het natuurbehoud;
- als producent van hout.

Deze functies zullen geheel of gedeeltelijk samen moeten vallen. Want, als we er niet in slagen produktie, natuur en recreatie goed samen te smeden, dan zal op den duur aan ons bos de bestaansbasis ontvallen. Het bos wordt dan volledig afhankelijk van de "waarde" die de overheid eraan toekent.

Een kapverbod resp. herplantplicht als enige rem op het verdwijnen van bos, acht minister De Koning onvoldoende.

Al onze creativiteit en inventiviteit moet gericht worden op het financieel/economisch gezonde basisfunctioneren van het privé bosbezit. Daarbij moeten produktie, recreatie en natuur aan hun trekken komen. Dat zal stellig ook in het belang zijn van de natuurfunctie van het bos. Dezer dagen is aan de Bosbouwvoorlichtingsraad, het Bosschap en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten advies gevraagd over het scheppen van de mogelijkheid om voor bepaalde nieuw aan te leggen bossen af te zien van de herplantplicht. Minister De Koning hoopt dat dit zal leiden tot een impuls voor de bosbouw als geheel.

Voorlichting stedelijk groen vernieuwd van start

Het ministerie van landbouw en visserij heeft onlangs een nieuwe opzet gegeven aan de voorlichting over het stedelijke groen. Per 1 september a.s. zal een aantal tuinbouwconsulentschappen ook voorlichting gaan geven over het stedelijke groen. Hiervoor zijn 5 voorlichters aangesteld die het land zullen bestrijken vanuit Assen (3 noordelijke provincies), Arnhem (Overijssel, Gelderland), Tilburg (Noord-Brabant, Limburg) en Boskoop (Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Holland en Utrecht). Op landelijk niveau komt de voorlichting in handen van het nieuwe Consulentschap Stedelijk Groen (CSG) dat in de plaats is gekomen van het Consulentschap voor Tuinaanleg en Onderhoud (CTO) in Wageningen. Per 1 oktober 1982 zal het CSG worden overgeplaatst naar Boskoop.

De toegenomen vraag naar voorlichting over het stedelijke groen maakte een nieuwe opzet noodzakelijk, zowel vanuit een oogpunt van coördinatie als van organisatie.

Vanaf het einde van de zestiger jaren wordt reeds op bescheiden schaal voorlichting gegeven aan diverse instanties welke in het stedelijke groen werkzaam zijn. Het CTO heeft vanaf 1969 landelijk voorlichting gegeven aan plantsoendiensten en hoveniers.

De laatste jaren is de vraagstelling veelzijdiger geworden en toegenomen. De aanzienlijke toename in oppervlakte en het intensievere gebruik deden bovendien de totale beheerskosten sterk toenemen. Het Staatsbosbeheer werd in toenemende mate bij een en ander betrokken, met name bij het beheer. De diverse instituten van landbouwkundig onderzoek kregen de vraag om gericht onderzoek te verrichten naar het stedelijke groen.

Veel kennis is dan ook tegenwoordig vereist om de totale groenproblematiek "te beheersen en te beheren". In de nieuwe opzet zal het CSG ervoor zorgen dat de benodigde kennis via de voorlichters stedelijk groen bij de groenbedrijven, hoveniers, tuincentra, plantsoendiensten e.d. terecht komt.

In een samenwerking tussen het Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en landschapsbouw "De Dorschkamp" en het Proefstation voor de Boomkwekerij in Boskoop zal bovendien meer aandacht worden besteed aan onderzoek van het stedelijke groen.